

Deelnemen, bijdragen en meedenken: 5 tips

Organisaties die de kennis en ervaring van de samenleving aanboren, nemen betere besluiten. Tom Schuurmans is programmamanager van het Kennisknooppunt Participatie bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). Hij deelt vijf handvatten om zelf aan de slag te gaan met burgerparticipatie. Maar let op: het is geen afvinklijst.

Tekst Dorine van Kesteren Beeld Vectorgrove

1

Nodig tijdig de juiste mensen uit

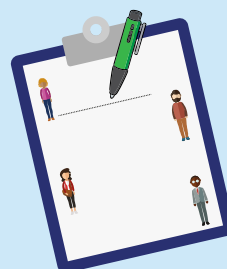
Denk al bij de start van een nieuw beleidsinitiatief na over de mensen met wie je om tafel wilt. Welke burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties worden direct geraakt door het initiatief? Wie voelen zich hierbij betrokken en liggen er wakker van? Schuurmans: "Benader een brede groep mensen, dus niet allemaal met dezelfde leeftijd, woonplaats en opleiding. Dat voorkomt blinde vlekken. En schakel hen op tijd in: in het stadium dat er nog ruimte is voor inbreng. Wanneer dit precies is, hangt af van het project. De ene keer hebben burgers meer tijd nodig om alle informatie tot zich te nemen dan de andere keer."

2

Maak ieders rol duidelijk

Leg in een participatieplan vast wie er worden betrokken en wanneer, waarover en met welk doel dat gebeurt. Bepaal op welke manier – bijvoorbeeld via straatinterviews of een burgerpanel – en wat er vervolgens met de inbreng van de deelnemers wordt gedaan. Stem het participatieplan het liefst ook met hen af.

Aan het woord

Tom Schuurmans,
programmamanager
ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat

Het Kennisknooppunt Participatie is een initiatief van het ministerie van IenW, dat burgers en bedrijven wil betrekken bij plannen en besluiten – zeker wanneer deze gevolgen hebben voor hun leefomgeving. Het kennisknooppunt gebruikt wetenschappelijke en praktijkkennis om participatie verder te brengen. Meer lezen over het kennisknooppunt Participatie? Scan de QR-code.

3

Zorg voor toegankelijke informatie

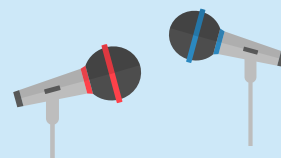
Alleen als burgers beschikken over de relevante informatie, kunnen zij betekenisvol deelnemen aan het participatieproces. Presenteer deze informatie op een toegankelijke manier. Soms zijn onderwerpen erg ingewikkeld of technisch. Dan hebben burgers extra expertise of training nodig. Schuurmans: "Help ze daarbij. Het ministerie van IenW heeft bijvoorbeeld weleens aan een groep bewoners een masterclass gegeven over hoe het luchtruim precies werkt."

4

Neem de inbreng serieus

Laat burgers na ieder participatiemoment weten wat er met hun inbreng is gedaan. Ook als die opzij is gelegd. Bied inzicht in de achterliggende dilemma's en afwegingen. "Was het proces transparant? Snappen mensen waarom de beslissing is zoals die is? Dan leggen ze zich daar eerder bij neer", legt Schuurmans uit. Serieuze participatie is alleen mogelijk als ook de bestuurders bereid zijn om de resultaten mee te wegen in de besluitvorming en hierover verantwoording af te leggen.

5

Wees oprecht nieuwsgierig

Participatie is geen kwestie van vinkjes zetten, benadrukt Schuurmans. En ook geen middel om draagvlak te creëren voor een besluit dat je al genomen hebt. "Het gaat om intrinsieke motivatie, de wil om écht te weten te komen wat mensen vinden. Burgers zijn de experts over hun eigen leven en hebben unieke kennis die beleidsmakers niet hebben. Maak dus waar mogelijk gebruik van de lokale gebiedskennis van inwoners, bijvoorbeeld over verkeerssituaties. Dit geldt zeker voor projecten in hun eigen leefomgeving."

